УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ОБЩОИКОНОМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА "ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ И СОЦИАЛНА ЗАЩИТА"

УТВЪРЖДАВАМ:
Зам.-ректор по НИД: /п/
Доц. д-р Мария Воденичарова

ИЗПИТНА ПРОГРАМА

за конкурс за докторантура в УНСС
по специалност
„ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТРУДА"

София

I. ИЗПИТНИ ТЕМИ

1. Демографски основи на пазара на труда.
2. Човешки капитал и инвестиции в човешки капитал.
3. Трудов пазар – същност и особености.
4. Съвършеният трудов пазар и постигането на равновесие.
5. Търсене на труд.
6. Предлагане на труд.
7. Заетост – същност, показатели за измерване и разновидности.
8. Безработица – същност, показатели за измерване и разновидности.
9. Политики по заетостта и безработицата.
10. Разходи за труд и възнаграждения. Системи за възнаграждения в организациите.
11. Производителност на труда.
12. Осигурителни системи – същност, елементи и основни разновидности.
13. Пенсионни системи в България.
14. Системи за осигуряване при болест и майчинство, при безработица и при трудова злополука и професионална болест в България.
15. Организация на труда и трудови стандарти.
16. Организационно поведение и организационна култура.
17. Управление на човешките ресурси в организациите.
18. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
19. Индустриални отношения – същност, субекти и основни модели. Индустриалните отношения в България.
20. Социална политика.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Дулевски, Л., Стефанов, Л., Атанасова, М., Паунов, М., Павлов, Н., Малешков, Хр., Икономика на труда, Издателски комплекс – УНСС, С., 2016 г.
2. Атанасова, М., Мениджмънт на човешките ресурси – теория и практика, Авангард Прима, С., 2015 г.
3. Евгениев, Г., Трудови стандарти, Стопанство, С., 2005 г.

4. Евгениев, Е., Основи на здравословните и безопасни условия на труд“, Издателски комплекс – УНСС, С., 2015 г.
5. Масларова, Е., Социална политика – реалност и предизвикателства, ИК „Земя“, 2015 г.
6. Паунов, М., Паунова, М., Паунов, А., Организационно поведение, Сиела, С., 2013 г.
7. Паунов, М., Организационна култура, Издателски комплекс – УНСС, 2015 г.
8. Стефанов, Л., Пейчева, М., Управление на човешките ресурси, Издателски комплекс – УНСС, С., 2018 г.
9. Стефанов, Л., Системи за възнаграждения (теория, практика, дизайн), част първа, Тракия-М, С., 2015 г.
10. Шопов, Д., Индустриални отношения, Стопанство, С., 2006 г.

II. ФОРМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПИСМЕН ИЗПИТ

А. Модул 1

Предвижда се Модул 1 от писмения конкурсен изпит за докторантура да бъде **провеждане на тест**. Формата на провеждане на писмения изпит с тест се прилага за проверка, анализиране и оценяване на общата подготовка и знания на кандидатите за докторанти в катедра „Човешки ресурси и социална защита“ при УНСС по специалност „Икономика и организация на труда“, на основата на съвкупност от изпитни въпроси. Те са структурирани и оформени по начин, имащ пряко отношение към материала в изпитната програма, обособен в посочените по-горе изпитни теми.

Провеждането на теста за кандидатите за докторанти в катедра „Човешки ресурси и социална защита по специалност „Икономика и организация на труда“ се регламентира в съответствие със следните правила:

- За целите на провеждане на теста, изпитният материал се обособява в група от 40 на брой въпроса.
- Към всеки въпрос се дефинират 5 варианта за отговор, от които само един е верен.
- Предвижда се хартиен вариант на провеждане на теста.
- При формулиране на всеки въпрос в теста е осигурена възможност за установяване на верния му отговор но ясен и недвусмислен начин в източниците за подготовка на кандидатите за докторанти, посочени в изпитната програма.
- Продължителност на Модул 1 – 90 минути.

Б. Модул 2

Предвижда се Модул 2 от писмения конкурсен изпит за докторантура да бъде **написване на научно есе**. Научното есе е академичен текст с обоснована и аргументирана зашита на теза по значим научен проблем. Характеризира се със следните особености, които ще служат като основа за оценяване на резултатите от Модул 2 на писмения изпит:

- ясно формулирана авторова теза по разглеждания проблем;
- научна аргументация, включваща разглеждането на различни (противоположни) гледни точки;
- свобода в композиционно отношение, но в общата рамка на класическата структура на научен текст: увод (въведение), теза, изложение (аргументация), заключение (изводи):
- логична последователност и свързаност между отделните структурни единици;
- използваната лексика е свързана с основните научни термини в съответната област;
- възможен е експресивен стил на изложението, но емоционалните и оценъчните съждения се базират на рационални аргументи;
- спазване на нормите на съвременния книжовен български език;
- максимален обем на научното есе – 10 страници;
- продължителност на Модул 2 – 150 минути.

<u>Примерни образци на теми за научно есе:</u>

1. Демографски процеси и влиянието им върху човешкия капитал, трудовия пазар и осигурителните системи в България.
2. Заетост, безработица и политики по заетостта и безработицата – същност и тенденции на единния европейски трудов пазар.
3. Системи за възнаграждения в организациите – съвременни тенденции и перспективи.
4. Производителност на труда – същност и особености. Възможности за повишаване на производителността на труда в България.
5. Организация на труда и трудови стандарти. Характерни черти на съвременния труд и промените в трудовата дейност.
6. Организационно поведение и организационна култура – същност, особености и практически аспекти.
7. Управление на човешките ресурси в организациите – съвременни тенденции и развитие.
8. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд – същност и обхват. Държавна политика в областта на ЗБУТ в България.

9. Индустриални отношения – същност, субекти и основни модели. Тенденции в развитието на индустриалните отношения в България.
10. Социална политика – същност, функции и обхват. Европейската социална политика и транспонирането ѝ в българското законодателство.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА КЪМ МОДУЛ 2:

1. Дулевски, Л., Пазар на труда, Сиела, С., 2010 г.
2. Дулевски, Л., Л. Стефанов, Осигурителни системи и фондове в България, Сиела, С. 1999 г.
3. Дулевски, Л., Хр. Малешков, Демография, УИ Стопанство, С., 2007 г.
4. Евгениев, Е., Организация на трудовата дейност в България, Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, С., 2018 г.
5. Паунов, М., Трудова мотивация, Сиела, С., 2012 г.
6. Тодоров, Т., Подходи за изследване на заетостта и безработицата, ИК „Шанс”, С., 2012 г.
7. Шопов Д., М. Атанасова, Управление на човешките ресурси, Тракия-М, С., 2009 г.
8. Шопов Д., М. Атанасова и кол., Управление на човешките ресурси – 2 част, Тракия-М, С., 2003 г.
9. Шопов, Д., Й. Близнаков, М. Атанасова, Г. Евгениев, Д. Каменов, Терминологичен речник по управление на човешките ресурси, Стопанство, С., 2004 г.
10. Лейзиър, Е., Гибс, М., Икономика на персонала, Класика и стил, 2009 г.

НОРМАТИВНИ АКТОВЕ:

1. Кодекс на труда
2. Кодекс за социално осигуряване
3. Закон за насърчаване на заетостта
4. Закон за здравословни и безопасни условия на труд
5. Закон за здравното осигуряване
6. Закон за уреждане на колективните и трудови спорове

ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ:

1. http://www.mlsp.government.bg/bg/index.asp
2. http://www.nssi.bg/
3. http://www.az.government.bg/
4. http://www.nsi.bg/

5. http://www.esc.bg/
6. http://www.knsb-bg.org/
7. http://www.podkrepa.org/content/
8. http://www.bia-bg.com/
9. http://www.ceibg.bg/
10. http://www.bcci.bg/
11. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/
12. http://www.missoc.org/

В. Критерии за оценяване на резултатите от докторантския конкурс

Оценяването на резултатите на кандидатите в конкурса за докторантура в катедра „Човешки ресурси и социална защита“ при УНСС по специалност „Икономика и организация на труда“ ще се осъществява на базата на следните правила и критерии:

- Крайният резултат от Модул 1 – тест, се формира като сума от точките, получени от всички въпроси.
- Крайната оценка от Модул 1 – тест, се определя по утвърдена от катедрения съвет скала.
- Крайната оценка от Модул 2 – научно есе, се определя по утвърдени от катедрения съвет критерии.
- Общата оценка от писмения изпит се формира като средно-аритметично от оценките от Модул 1 и Модул 2.
- До устен изпит се допускат единствено кандидатите, получили оценка по-голяма или равна на Мн. добър (4.50) от писмения изпит.
- Кандидатите, явили се на конкурсен изпит за докторантура по специалност „Икономика и организация на труда“, получават отделни оценки за двете части на изпита – писмен и устен.

София, **Ръководител катедра „ЧРСЗ”: /п/**

доц. д-р Тодор Тодоров